OtistiklerDernegi

OtistikDernegi

otistiklerdernegi

www.otistiklerdernegi.org.tr

www.alternatifgelisim.wordpress.com

info@otistiklerdernegi.org.tr

+90 212 252 75 05

Otistikler Derneği, Sıraserviler Cad.
Kriton Palas Apt. No: 43 Kat: 2
34433 Beyoğlu / İstanbul

Otistikler Derneği Medya Tanıtım Komitesi tarafından hazırlanmaktadır.

OTİSTİKLER DERNEĞİ

BÜLTEN

Fiyatı: 15 TL

Temmuz 2016 • Sayı: 2

OTİSTİKLER DERNEĞİ - BÜLTEN

Temmuz 2016 Sayı : 2

Otistikler Derneği yayın organıdır.

Editör
Burak İsmanur

Yayın Kurulu
Nevin Eracar
Burak İsmanur
Zeynep Maçkalı
OD Medya ve Tanıtım Komitesi

Tasarım
Zeynep Harput

Baskı
Net Copy

İletişim
info@otistiklerdernegi.org.tr
www.otistiklerdernegi.org.tr

0212 252 75 05

Sıraserviler Cad. Kriton Palas. Apt. No: 43 Kat: 2
Beyoğlu, İstanbul
TÜRKİYE

Bu bülten Otistikler Derneği Yönetim Kurulu'nun izni ve denetiminde yayınlanmaktadır.

Yönetim Kurulu

Burak İsmanıur
Zeynep Maçkalı
Püren Şenyuva
Latife Özgüleryüz
Nevin Eracar

Bilinçli ve duyarlı bir toplum yaratmak, "farklı olanla birlikte yaşam" ı var edebilmek için sanata da ihtiyacımız var.

Sanatın eğitimde, psikolojide, sağlam bir kuramsal alt yapı ve bilimsel yöntemlerle kullanıldığında; sosyal ve duygusal gelişimde ne derece etkili olabildiğini deneyimlerimiz bize gösteriyor.

SANATLA TERAPİ VE YARATICILIK KONGRESİ

Sağlıkta, Eğitimde ve Sivil Duyarlılıkta Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Yolculuğu

Otistikler Derneği, Sanatla Terapi ve Yaratıcılık Kongresi'ni destekliyor.

Sanatın ruh sağlığına olan katkılarının bilinciyle

26-27 Kasım 2016 tarihlerinde Bahçeşehir Üniversitesi'nde olacağız.

AURA PSİKOTERAPİ, SANATLA TEDAVİ VE EĞİTİM MERKEZİ · BAU Bahçeşehir University · OTİSTİKLER DERNEĞİ · Şeker Ayatev · Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

İÇİNDEKİLER

EŞDUYUM

EŞDUYUM - Dr. Nevin Eracar 4

HABERLER

UMUDU PAYLAŞALIM! 5

ODFED YENİ YÖNETİMİYLE... 6

ALTERNATİF GELİŞİM DEVAM EDİYOR 7

ETKİNLİKLER

"İYİLİĞE 1 ADIM" DAHA 9

YAŞAMDA KALMAK ÜRETMEKLE MÜMKÜN 11

GENÇLER ÖĞRENİYOR: KENDİNDEN FARKLI OLANLA İLİŞKİ 16

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİ MERAK EDİYOR 17

OTİZMİN RUHUNDAN ÜRETİME YANSIMALAR 18

HAREKET EĞLENCELİDİR, ÇÜNKÜ ÖZGÜRLEŞTİRİR! 19

ÖZEL DOSYA

OYAKAMP : OYA GİBİ İŞLENEN 21 YIL 20

BİLİMSEL

SANAT; PSİKOLOJİK VE SOSYAL GELİŞİMDE ETKİLİ 27

MAKALELER

SEKİZİNCİ RENK - Dr. Nevin Eracar 28

OTİZM VE SANAT TERAPİSİ - Uzm. Psk. Zeynep Maçkalı 30

EŞDUYUM

Dr. Nevin Eracar

Geçmiş yazılara baktım. Eşduyum başlığı altında yazmış olduğum geçmiş yazılara. Neden eşduyum? Yıllar önce düşündüğüm bu başlık hakkında yeniden düşündüm. Anlamı, etkisi, çağrıştırdıkları güncelliğini koruyor mu acaba diye hissettim biraz da bu ihtiyacı.

O yıllarda oldukça moda haline gelen bir terim vardı; "empati". Empati teriminin ifade ettiği kavram oldukça karmaşık... Dilimize "eşduyum" olarak çevrilmiş. J. L. Moreno "einfühlüng" terimini kullanıyor. Almanca'dan çevrildiğinde "bir hissetme" anlamını içeriyor. Dilimizde eski bir terim olan "hem hal olma" ile çok benzeşen bir anlam. Çeşitli kaynaklarda; diğerinin duygularını anlama becerisi(!) nden "öteki" ile aynı hissedebilme kapasitesine kadar çok geniş tanımlama ve anlamlandırmalarla karşılaşıyoruz. Bir halde olma, aynı halde olma, bir hissetme, aynı hissetme nasıl bir ihtiyaç ki, böyle geniş bir anlam yelpazesi ve çeşitli çağrışımları taşıyabiliyor?

Otistikler Derneği'nin kuruluş serüveninde belki de en çok zorlandığımız şey; otizmi anlayamamak, otistik davranışa zemin olan zihinsel durumu kavrayamamak ve tabii ki yabancı hissettiren bu halin içinde ne olup bittiğini bilememekti. O yıllarda özel eğitim ve psikoterapi kavramları iç içe kullanılıyordu ve bulanık bir anlam kargaşası vardı. Otizm için tedavi ve eğitim amaçlı çalışmaların hangi zihin katmanına ulaştığı oldukça belirsizdi. Bu durum bugün ne kadar çözülebildi, tartışılır. Otistik zihin durumunun en ilkel savunma düzenekleriyle tanımlanabildiği psikodinamik gelişim kuramlarıyla öğretim ve eğitim uygulamalarına yön veren kuramsal kaynakların bütünleşebildiği bir sistem ve yönteme henüz kavuşabilmiş sayılmayız.

Çünkü otizmin nasıl bir şey olduğunu çoğunlukla hala bilmiyoruz. Otistik bir davranışın, konuşmanın, konuşamamanın nasıl bir zihinsel alt yapısı olduğunu kavrayabilmek ve tanımlayabilmek oldukça zor… Ama öte yandan da bu özelliği taşıyan, çocukların sayısı artmakta. 30 yıl önce zihinsel gerilik gibi ele alınan bu çocuklar şimdi yetişkin yaşlardalar ve yaşıtlarının yaşadığı hayata ve olanaklara çoğunlukla sahip değiller.

Çünkü kendi zihinsel yapılarına uygun bir ilişki zemini bulamadılar. Bu yüzden eğitim öğretim amaçlı çalışmalardan yeterince yararlanamadılar. Farklılıkları saygı ile karşılayan bir akıl ile yetişemediler. Çünkü, eğitim öğretim ve tedavi amaçlı hizmetleri yürütenler de otizmin nasıl bir şey olduğunu tam olarak bilemediler.

Bu alanda önemli bir sorun var! Bizler, zihinsel ve ruhsal süreçlerin geliştirilmesi ve desteklenmesi amaçlı alanlarda çalışanlar da belki tam olarak anlamadığımız bir duruma karşı yeterince meraklı olamadık, olunamadı. Elimizde ne varsa onu uyguladık. Bu yöntem bu durumda uygun mudur diye pek de düşünme gereği duymadan dayattık bildiğimizi belki de. Yani en azından ülke ve dünya genelinde bu böyle oldu.

O yıllarda da söylerdim, şimdi de söylüyorum: Otizm; nörolojik bilimler, psikoloji, eğitim bilimleri, psikopatoloji gibi temel bilimlerle psikiyatri ve eğitim öğretim gibi uygulama alanlarındaki uygulamacı ve kuramcıların birlikte düşünmesini ve araştırmasını gerektiren özel bir zihinsel durumdur. Otistikler Derneği'nin kuruluşunda böyle bir aklı ve bakış açısını hedeflemiştik, öyle devam ettik, ediyoruz. Eşduyum başlığı bu ihtiyacın yönelttiği bir seçimdi, öyle kalacak.

Anlayamadığımızı farkettiğimiz otizm zihinselliğinde "Eşduyum" nasıl bir şeydir ve ne kadar mümkün olabilir diye sormaya devam edelim. Cevabımız şudur: Asıl olan bilmediğimizi, bilemediğimizi anlama merakı, anlama niyeti ve sorumluluğudur. Bu sorumluluğun yön verdiği uzun bir serüveni ve tanıkları var Otistikler Derneği'nin. Tanıkların sorumluluğu nasıl taşıdığı sistemli emek çaba eylemle görülebiliyor. Belki otizmle bir kez karşılaşmak bile insan olmanın yüklediği sorumluluğu uyarıyor ve farkında olmaya davet ediyor.

Elinizdeki bülten 20 yılı aşkın bir tanıklığın ve emeğin ulaştığı işleri anlatıyor. Uzun zamanda adım adım katedilen bir yolun üzerinde, telaş ve hızlı ulaşılabilen hedeflerin baş döndürücü tuzağından korunarak…

İlgi, merak ve sevgiyle kalın.

oYakamp
OTİSTİKLER
YAŞAMLA BÜTÜNLEŞME
KAMPLARI

OyaKamp,
insanla insanın
karşılaşmasıdır.

Sonuç olarak, otistik belirtileri olan bireylerle yapılan sanat terapi çalışmalarında sanat yoluyla (dans/hareket, müzik, resim, vb) oluşan alanda karalamalar/çizimler, değişik tonlarda çıkan sesler, tekrarlayıcı hareketler şeklindeki yaşantılara izin veriliyor ve ilişki içinde anlamlandırılıyor. Terapistin anlamlandırmalarını sözelleştirerek yansıtması yaşantının da sözel olarak sembolleşmesine alan açıyor. Ulaşılabilen kaynaklarda sanat terapisinin otizmde nasıl etkili olabileceğinin daha çok olgu sunumları yoluyla aktarıldığı görülmüştür. Bu bağlamda ilişki-odaklı bir müdahale olarak sanat terapisinin otizmde nasıl kullanılabileceğine dair pek çok çalışmaya ihtiyaç vardır.

Yönetim Kurulu üyelerimizden Zeynep Maçkalı'nın "Otizm ve Sanat Terapisi" başlıklı yazısı Sanat Psikoterapileri Derneği'nin Nisan ayı bülteninde yayınlandı.

(Bu yazıya Sanat Psikoterapileri Derneği'nin resmi sayfası olan http://www.sanatpsikoterapileridernegi.org adresinden de ulaşılabilir.)

UMUDU PAYLAŞALIM!

25 Mayıs Çarşamba günü Saint-Michel Fransız Lisesi Sosyal Yardım Kulübü Sorumlusu Belgin Şahin Sarısoy'un destekleriyle ve Yönetim Kurulu Üyemiz Zeynep Maçkalı'nın katılımıyla "Umudu Paylaşalım" belgeselinin özel gösterimi gerçekleşti. Bu mini belgesel St. Michel Lisesi öğrencisi bir grup yürekli gencin Otistikler Derneği ile buluşmalarından kesitler sunuyor.

Gösterimde katılımcıların konuyla ilgili yoğun ilgi ve merakı göze çarparken, " biz ne yapabiliriz" en çok yanıt aranan soru oldu.

St. Michel Lisesi çalışanlarından ve bir Otistikler Derneği dostu olan Marion Fontenille'in yönetmenliğinde çekilen mini belgesel, OD-Alternatif Gelişim Projesi (AGP) katılımcısı farklı gelişen gençlerin bir grup Saint Michel Lisesi öğrencisi akranlarıyla birlikte geçirdikleri zamanlardan kesitler sunuyor. 19 Nisan'da İstanbul Çocuk ve Gençlik Bienali'nde de gösterime giren belgesel 20 dakika sürüyor.

Otistikler Derneği bilindiği gibi "farklı olanla birlikte yaşamak" mottosuyla toplumun tüm kesimlerine seslenerek "bilinç" ve "duyarlılık" geliştirme üzerine çalışıyor. Ancak, özellikle gençlerin, bu konuda toplumun birçok kesimine göre reaksiyonu daha gelişkin olabiliyor. "Birlikte yaşam" temasını daha çabuk ve derinden kavrayabiliyor, bu bilinci benimseyerek yaşamlarının bir parçası haline getirebiliyorlar. Bu amaçla Saint Michel Lisesi öğrencileriyle 2014-2016 yılları arasında, iki eğitim-öğretim dönemi boyunca gerçekleşen buluşmalarda bunu kanıtlayan pek çok yaşantı gerçekleşti. Belgeselin yönetmeni Fontenille işte tam da bunu belgelemek üzere gözlemler ve çekimler yapmaya başladı. İlk zamanlarda korku, endişe gibi duygular yaşadıklarını ifade eden öğrenciler bu duyguları nasıl aştıklarını ve "birlikte varolabilme" ye dair nasıl yollar aradıklarını ifade ediyorlardı. Öğrenciler farklı gelişen bireyleri olduğu gibi kabul etme yönünde doğal bir ilişki kurabiliyorlardı. Bunu kolaylaştıran unsur da Otistikler Derneği'nin AGP bünyesinde kullandığı yöntem ve tekniklerdi. Bir uzman kadro denetiminde gönüllü çalışmacıların da katılımıyla Dernek, düzenli aralıklarla okula ziyaretlerde bulunuyordu. Farklı gelişen gençlerle birlikte yapılan sanat atölyeleri sosyal kaynaşma için uygun bir zemin sağlıyordu. Bir araya gelen bu grup birlikte sosyal etkinliklerde de yer alıyor, aynı zamanı ve mekanı paylaşmanın hem hazzını hem de bazen zorluklarını deneyimliyordu. Bu deneyimleri çok önemli ve değerli bulduğunu belirten AGP'den uzmanlar "sahici ilişki" nin gelişebilmesi için bu tür buluşmaların daha da arttırılması ve yaygınlaştırılmasını gerektiğini belirtiyorlar. İçlerinde klinik psikolog ve sanat terapistlerinin yer aldığı uzman ekip; gençlerin farklı olana bakışının sadece öğrenilebilecek bir şey olmadığının, gerçek ve sürekli bir deneyimle içselleştirilebileceğinin altını çiziyorlar. Sanat unsurlarıyla yapılan çalışmaların bu konuda kolaylaştırıcı olduğunu ve etki gücünün yüksekliğini de yadsınamaz buluyorlar.

Evet, Otistikler Derneği de soruyor: Siz ne yapabilirsiniz? Sadece ne yapabilirim diye sormayın. Mutlaka bir şeyler vardır yapabileceğiniz... Yeter ki harekete geçin! "Umudu paylaşmak" emek ister.

ODFED YENİ YÖNETİMİYLE...

Otizm Dernekleri Federasyonu 2. Olağanüstü Genel Kurulu gerçekleştirildi.

ODFED Türkiye'deki otizmli bireylerin ekonomik, sosyal ve kültürel hayata tam katılımlarının sağlanması amacıyla çalışan 10 sivil toplum örgütünün bir araya gelmesiyle kuruldu. Halen 16 aktif üyesi ve 4 destekçi vakıf ile faaliyetlerini sürdürüyor. Otistikler Derneği'nin de kurucu üyelerinden biri olduğu ODFED otizmle ilgili toplumsal bilinçlendirme ve yapılandırma çalışmalarında lobi faaliyetleri ve iletişim çalışmaları gerçekleştiriyor. ODFED Türkiye'deki otizmli bireyleri ve ailelerini temsil eden en büyük çatı kuruluş olarak dikkat çekiyor.

ODFED "otizmin anayasası" olarak nitelendirdiği "Otizm Eylem Planı" nın devlet politikası haline gelebilmesi için de girişimlerde bulunmuş, konuyla ilgili kamuoyu çalışmalarıyla gündeme gelmişti.

Otizm Dernekleri Federasyonu 2. Olağan Genel Kurulu 7 Mayıs 2016 tarihinde gerçekleştirildi. Genel Kurula derneğimizi temsilen eski yönetim kurulu üyelerimizden Dinç Orkun Yontar katıldı. ODFED Genel Kurulu'nda hedef; **'Otizm Eylem Planı Taslağı'nın hayata geçirilmesi adına üzerimize düşen çalışmayı en iyi şekilde yerine getirmek'** olarak dile getirildi.

Otistikler Derneği olarak, yeni yönetime çalışmalarında başarılar diliyoruz.

YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELER

Ergin Güngör	***Yönetim Kurulu Başkanı***
Güzide Tekeş	***Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı***
Serpilgül Kınacı	***Genel Sekreter***
Candan Var	***Sayman***
Arzu Gökçe	***Yönetim Kurulu Üyesi***
Aylin Sezgin	***Yönetim Kurulu Üyesi***
Nail Yurdusev	***Yönetim Kurulu Üyesi***

DİSİPLİN KURULU ÜYELERİ

Şua Eriç
Ebru Özkaplan
Ender Önder Feroğlu

DENETLEME KURULU ÜYELERİ

Nevin Atik
Özgül Gürel
Fazilet Eğilmez

www.odfed.org

Tustin (1986) otizmde dış çevreden gelen bilgilerin kinestetik yollarla işlendiğini, beden duyumlarının ön planda olduğunu belirtmiştir. Sanat, dokunma, işitme, koklama, görme olarak birden fazla duyuya hitap edebildiğinden farklı bilgilerin işlenip bütünleşmesi için alan sağlayabilmektedir. Kearns (2004) de duyu bütünlemesinde zorluk yaşayan kişilerde sanatın işlevsel olabileceğini savunmaktadır. Kille çalışma, parmak boyalar, şövalede resim yapmak hem kinestetik uyarım hem görsel uyarım sağlamaktadır. Boyaları karıştırırken veya sıkarken çıkan seslere dikkat etmek işitsel uyarım sağlamaktadır.

Dans-hareket terapisinde 'aynalama' olarak isimlendirilen teknik son yıllarda otizmde taklit becerileri üzerine yapılan çalışmalarda sıkça kullanılmaktadır. Taklit edilmenin duyusal-motor düzenlemeye yardımcı olarak koşmak, zıplamak gibi kaba motor hareketlerde azalmaya (Escalona ve ark., 2002), aynı zamanda fiziksel temas davranışlarında artmaya (Rogers ve ark., 2003) yol açtığı gözlemlenmiştir. Katagiri ve arkadaşları (2010) da aynalamanın otistik gelişim gösteren 2-3 yaş çocuklarında sosyal etkileşime yönelik davranışlar (birinin yüzüne bakma, gülme, dokunma, yaklaşma, oyuncak verme, vb.) üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu saptamışlardır.

Kim ve arkadaşları (2008) ise ortak dikkat becerilerinin geliştirilmesinde müzikal uyumlanmanın etkisini ele almışlardır. Müzikal uyumlanma, terapistin danışanın gerek müzik kullanarak gerekse müziği kullanmadan dışavurduklarına empatik şekilde tepki vermesidir. Bu süreç danışanın vuruşlarına eşlik etmeyi, hareketin ritmik tekrarını, müzikle oyun oynamayı, vs. kapsamaktadır. Önemli olan kişinin oluşturduğu malzemeyle ona yakın, tanıdık gelen doğaçlamalar oluşturmaktır. Karşılıklı olarak anlamlı ve keyifli bir müzikal etkileşim oluşturmak bireyde tepki uyandırabilir, bu da birlikte müzik yapmak adına sürece dikkat etmesine, süreci takip etmesine yardımcı olur.

Yazı kapsamında Türkiye'de otistik bozukluğu olan çocuk, ergen ve yetişkinlerle yapılan sanat terapi çalışmalarından da örnekler sunulacaktır. İlk olarak otistik gelişimi düşündüren belirtilere sahip (göz ilişkisi kurmama, ismi çağrılınca bakmama, sözel etkileşimde hecesinin/kelimesinin olmaması, sosyal ilişki başlatmama, oyuncakların içerisinden tekerlek gibi dönen şeylerle daha çok ilgilenme, arabaları tek sıraya dizme gibi otistik davranışlar) 19 aylık bir çocukla 20 ay süren terapötik süreçten kısaca bahsedilecektir (Maçkalı, 2014).

Bu çalışmada sosyo-duygusal gelişimin uyarılmasında (ilişki arzusunu uyandırmak ve geliştirmek, benlik algısını oluşturmak ve geliştirmek, sözel iletişimi uyarmak) oyun ve sanat terapisi kullanılmıştır. Ayrıca aynı kurumda, gelişimsel problemler konusunda uzman, farklı gelişenlerin aileleriyle çalışmalarda deneyimli bir yetişkin psikoterapisti tarafından her hafta anne ile çocuğun gelişimine dair gözlemlerin alındığı, gerekli durumlarda danışmanlığın verildiği görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Oyunun bir dışavurum aracı olarak görüldüğü süreçte aynalama, birlikte müzik yapma, karşılıklı müzik yapma, ortak kağıda resim yapma gibi teknikler kullanılmıştır. Oyun kurmaya arzu duydukça onun arzusunu paylaşmak, kısaca adım adım, anbean sürecin farkında olarak "ben buradayım, seni görüyorum ve seni bekliyorum" diyerek ilişkide kalabilmek (Bion, 1959) sürece dair vurgulanması gereken noktadır. Seans sürecinden örnekler vermek gerekirse, tahtada birlikte çizim yaptığımız anlarda hem çizgilerini taklit etmem hem de çıkardığı sesleri yankılamam Y.K.'nın içinde bulunduğu durumu bedenimle de anlamama olanak sağladı.

Bir başka seansta bongoları kullanarak birlikte müzik yaparken onun benim önümdeki bongoya vurmasına karşılık benim onun önündeki bongoya vurduğum anda sinirlenmiş gibi bir surat ifadesi takınıp daha sonra gülümsemişti. Burada terapist tarafından yapılan ilişki teklifini reddedermiş gibi yapıp, daha sonra gülümseyerek kabul ettiğini belirtmesi ilişkide özne konumunda kalarak kendi ihtiyacını belirtmesi açısından önemliydi. 60 seanslık sürecin sonunda çocuğun göz temasından çekinmediği, kendini ifade etmek için arzu duymaya başladığı, kelime dağarcığının geliştiği, oyunlarının çeşitlendiği, sanat ürünlerinin içeriğinin zenginleşmesi ve çeşitlenmesiyle birlikte yaratıcılığını ortaya koyabildiği gözlenmiştir.

1996 yılından beri Otistikler Derneği tarafından 'farklı olanla birlikte yaşamak' mottosuyla yürütülen Alternatif Gelişim Projesi'nde ise farklı gelişen çocuk, ergen ve yetişkinlerin psikolojik ve sosyal gelişimlerini destekleyici nitelikte çalışmalar sürdürülmektedir. Proje kapsamında günlük yaşam aktiviteleri (alışveriş, yemek, temizlik, vb.), sanatsal etkinlikler (atölyeler, sergi-müze gezileri,vb.) ve sanatla terapi tekniklerinin kullanıldığı grup çalışmaları yapılmaktadır. İlişki için kolaylaştırıcı bir rol oynayan sanatla çalışma dışavurum için de 'tehditkar olmayan' bir zemin sağlamaktadır. Grup halinde yapılan çalışmalar bireylerin birbirleriyle iletişime geçmesini teşvik eder. Böylece sanat yoluyla dış dünyayla temas sağlanır, iç dünyada ifade bulamamış yaşantıların dışavurularak bütünleşir (Eracar, 2013; İsmanur, 2014).

OTİZM VE SANAT TERAPİSİ

Zeynep Maçkalı
Uzm. Psk., Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi
Öğr. Gör. (yarı zamanlı), Arel Üniversitesi Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Programı
Otistikler Derneği YK Üyesi

Otizm, akranlarıyla karşılaştırıldığında sosyal ilişki ve etkileşim kurma isteğinde kısıtlılığın gözlendiği, diğer insanlarla ilgilenmeme ve dil kullanımının kısıtlı veya hiç olmadığı gelişimsel bir bozukluktur. Otizmin psikososyal tedavisinde yaygın olarak davranışçı yöntemler kullanılmaktadır (Maglione ve ark. 2012). Otizmde, özellikle erken müdahalede, uygulanan yöntemlerin etkililiğini ele aldığı çalışmasında Ingersoll (2011) davranışçı müdahalelerin özellikle dil ve bilişsel becerilerin gelişiminde ve yıkıcı davranışların azaltılmasında etkili olmakla birlikte sosyal beceriler üzerinde etkili olmadığını aktarmıştır. Ingersoll (2011) otistik spektrum bozukluklarında sosyal etkileşimi geliştirmeye odaklı, bireyselleştirilmiş hedeflere göre planlanan, birey için pek çok farklı öğrenme olanağı sunabilen ve ebeveynleri de içeren sosyal etkileşimleri kapsayan bir müdahale önermektedir. Levy ve arkadaşları (2009) da son 10-15 yıldır gelişimsel, ilişki odaklı müdahalelerden umut verici sonuçlar elde edildiğinden bahsetmektedirler.

Otistik belirtileri olan çocuklarla yapılan sanat terapisi çalışmaları genel olarak iletişimi arttırmayı, sosyal becerileri geliştirmeyi, bireyselleşmenin gelişmesini ve duyu bütünlemeyi kolaylaştırmayı amaçlamaktadır (Bragge ve Fenner 2009). Bunların yanı sıra sanat dışsal gerçekliğin deneyimlenmesi için somut-eylemsel bir yol sunduğundan sembolleştirmeyi gerçekleştiremeyen otistik bozukluğu olan çocuklar için iç ve dış gerçeklik arasında bağlantı kurmayı kolaylaştırır (Evans ve Dubowski 2001).

Ayrıca sanat hem güçlü yönlerini ortaya koyabilmeleri hem de perseveratif ve kendini uyarıcı davranışlarla ilişkili duyusal ihtiyaçların giderilebilmesi, imgelemenin gelişmesi gibi bozukluğun doğasıyla ilgili zorluk alanlarını desteklemek için alan sağlar (Martin 2009).

Otizmde beden, duyumların merkezinde olduğundan, duygu dışavurumunun stereotipik hareketlerle sağlandığı bir tablo söz konusudur. Deneyimler kinestetik olduğundan, terapistin danışanla ortak bir hareketi paylaşması, danışanın hareket örüntüleriyle 'tanışmak' için kendi bedenini kullanması, danışanın hareketlerini aynalaması otizmle çalışırken terapötik süreçte kullanılabilecek yöntemlerdendir (Maçkalı, 2014).

Otizmde hareketin karşılıklılığı söz konusu olmadığından özellikle sürecin başında terapistin aktif olması gerekir. İlişkiyi başlatmak arzusunun gelişmesi ve dikkatinin sürdürülmesi için değişim bedenden başlamaktadır. Terapist danışanın hareketleriyle uyumlanır böylece danışan hareketlerinin kinestetik yansımalarını deneyimler (Eracar 2006; Samaritter ve Payne 2013). Danışanın ritmini, duygulanımını ve o andaki deneyimini kendi bedeninde duyumsar. Danışanın o andaki halini bedeni yoluyla anlamaya çalışır (Kossak 2009). Terapist algısal farkındalığı geliştirmek adına ritimde ve hareketlerin örüntüsünde değişim yapabilir veya vücudunun duruşunda değişim yapabilir. Bu 'kinestetik ortalıklık'ta (Samaritter ve Payne, 2013 s. 145) danışan zaman içinde hareketin ne olacağına karar veren kişi olur.

ALTERNATİF GELİŞİM DEVAM EDİYOR

Otistikler Derneği'nin 1996'dan bu yana sürdürdüğü çok boyutlu bir psikososyal çalışma olan Alternatif Gelişim Projesi (AGP), her yaştan farklı gelişen birey ve yakını için faaliyetleri ve hizmetleri içeriyor. Katılımcılara ve ailelerine klinik ve gelişimsel hizmetler veren proje, yanısıra, Otistikler Derneği'nin "farklı olanla birlikte yaşam" diye özetlediği bilinç ve duyarlılık geliştirici bir toplumsal çalışma olarak da dikkat çekiyor.

Geçtiğimiz günlerde AGP kapsamında katılımcı farklı gelişen gençler, eğitmenleriyle birlikte çeşitli sosyal ve kültürel etkinliklere katıldılar. Hem geliştirici hem de eğlenceli bu faaliyetler, katılımcıların toplumla buluşmasını sağlayan bir işlev gösterirken; farklı gelişen gençler, Proje'nin Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı adı verilen ayağında kendi ürettiklerini satarak gelir de ediyor.

"Birlikte gelişim ve değişim" hep mutluluk verir.

Toplu şekilde gerçekleşen sanatsal deneyimler, iç yaşantıların daha kolayca ifade edilmesine imkân veriyor. Sanatsal eylem ve deneyim "birlikte" gerçekleştiğinde psikososyal gelişimi tetikliyor. Renkleri dilediği gibi kullanmak, fırçayı özgürce hareket ettirmek kişinin bireyselleşmesi bağlamında bir gelişim fırsatı sağlıyor. Bu sayede sanatsal eylem, en basit ve doğal haliyle, bir "kaynaşma" fırsatı yaratıyor.

16 Mayıs Pazartesi günü 2. Bakırköy Sanat Panayırı'ndaydık. Panayır, Alternatif Gelişim Projesi'nin de temel hedeflerinden biri olan sosyal kaynaşma için çok uygun bir ortam yarattı. Sanatın dışavurum cesareti vermesi ve birleştirici gücü sayesinde ortamdaki herkes farklı bireylerle sahici bir ilişki kurabildi. Kolaylıkla, kendiliğinden...

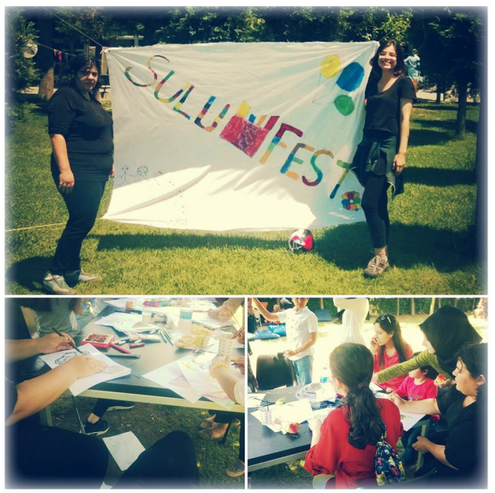

Katılımcılarımızdan Ece, 30 Mayıs Pazartesi günü Sulukule Gönüllüleri Derneği'nin düzenlediği İstanbul Bilgi Üniversitesi Dolapdere Kampüsü'nde gerçekleşen SuluFest'teydi.

Hepimiz için sosyal ve kültürel etkinliklere katılım çok önemlidir. İnsanlar hem bir topluluğun parçası olmak, hem de diğer insanlarla iletişime geçmek için bu etkinliklere büyük ihtiyaç ve arzuyla katılırlar. Farklı gelişen bireylerin "hayata katılımı" ndan söz edilecekse eğer, bu tür kamusal ortamlarda daha fazla yer almaları gerekmez mi? Ve biraz yer açmak da gerekmiyor mu?

Alternatif Gelişim Projesi'nin yatılı çalışması olan Geçiş Evi Programı'nda 5 Mayıs akşamı Hıdrellez Şenlikleri'ne katıldık.

AGP çalışmaları hayatın içine gerçekten dahil olabilmek için her fırsatı değerlendiriyor. Sokaklar, parklar, çarşı-pazar her yeri adımlıyor. Katılımcı farklı gelişenlerle nasıl ilişki kurulduğunu, uzman eğitimci ve gönüllülerimiz aracılığıyla görme fırsatı doğuyor.

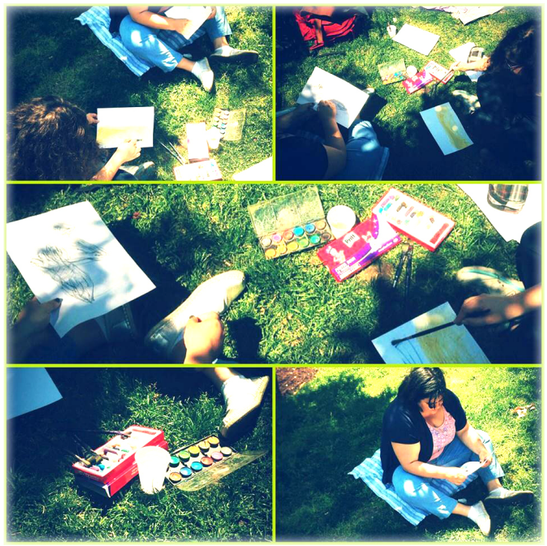

Toplumla buluşmanın bir başka yolu da üretime katılmak. Çalışmak, iş edinmek, insanları birbirine bağlayan bir süreç; dolayısıyla hayata… Okul çağını tamamlamış farklı gelişenler de yeteneklerine göre çok çeşitli işleri özenli bir şekilde yapabilecek durumdalar. AGP çalışmaları bunu kanıtlıyor. Peki ya siz? Kanıtları görmezden mi geleceksiniz?

Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı'nda yer alan farklı gelişen gençler, eğitmenlerimiz denetiminde çalışmaya devam ediyor. Katılımcılarımızdan Akın Özer portakal sıkıyor ve ürün pazarda satışa sunuluyor.

Katılımcılarımızdan Ece ve cam boyama atölyesinden çıkanlar...

Yaz gelince, çıkarız sokaklara...
Boyarız dünyayı dilediğimiz gibi.
Belki bir sabah, rastlarsınız bize bir parkta...

Gelişmiş olarak gördüğümüz ülkelerde sağlık ve eğitim sistemi bu özelliklerde olan çocukların sağlık ve eğitim desteklerini anayasal hak olarak en baştan beri planlıyor ve yürütüyorlar. Bakım, eğitim ve tedavi işlerini planlama yükü aileye kalmıyor. Çocuklar, gençler ve yetişkin yaşlara erişen yetişkin otistikler kapasiteleri yönünde eğitim, tedavi ve istihdam hizmetleriyle yaşama katılabiliyorlar.

Kısaca toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri görece daha iyi işliyor.

Ülkemizde henüz yasalar ve uygulamalar düzeyinde işlevsel ve planlı bir aşamaya ne yazık ki çok uzak bir durumdayız.

Otizm konusunda çoğunlukla ailelerin oluşturduğu sivil toplum kuruluşları yaklaşık 30 yıldır ciddi bir uğraş vermekteler. Otizm Dernekleri Federasyonu (ODFED) bu kuruluşların güç birliği amaçlı tüzel bir kuruluş. Öncelikli hedef ailelerin kendi yaşamları sona erdikten sonra otistik çocuğun ne olacağını, nerde ve nasıl yaşayacağını düşünerek kalıcı çözümler ve devlet destekleri sağlamak, anayasal bir hak olan eğitim tedavi ve barınma haklarını sağlayabilecek yapıları oluşturmak. Kalıcı ve işlevsel hizmetlerin yürütülebileceği pek çok proje hazır ve uygulanmayı bekliyor bu kurumların bazılarında.

Sekizinci renk de, merak edilmeyi bekliyor. Merakların peşine düşmek biraz da sorumluluk ister tabii ki. 7 rengin ötesinde ne var diye bakmak için niyetlenenler belki tek bir proje ile yetinmezler ve devamında ne olacak diye başka merakların peşine düşerler. Belki projelerin yaşama geçebilmesi için iş birliğine, güçbirliğine soyunurlar. Ne yapabiliriz, nasıl yapabiliriz, düşünülmüş yapılmış olan işlere nasıl katılıp ilerleyebiliriz diye kapılarımızı çalabilirler...

Biz umut etmekten yanayız.

SEKİZİNCİ RENK

Dr. Nevin Eracar
Klinik Psikolog, Psikoterapist, Eğitimci
Otistikler Derneği Kurucu Başkanı ve YK Üyesi

Sekizinci rengi görmek mümkün müdür acaba gerçekten?

Kavram olarak belki anlıyoruz, ama hayal etmeyi başarabilir miyiz? Epeyce düşünmek gerek!

16. yüzyılda Kant bir soruyla irdelemişti algının sınırlılığını. Acaba evrende beş uyaran mı var yoksa sadece beş duyu organımız olduğu için mi öyle sanıyoruz? Ardından bir saptama ile devam etmişti sorgulaması: Bir uyaranın olmadığını düşünmek kör bir insanın ışık olamadığını iddia etmesine benzer! Yani mesele anlamadığımız şeyler olabileceğini anlamak!

Otizm, sırlarını bilmediğimiz bir diyardan gelen yabancı bir renk gibi işte. Bizim için şaşırtıcı, gizemli, bazen çok tanıdık, bazen bambaşka ve uzak! Farklı. Algısı, düşünmesi, korkusu, kaygısı tepkileri öylesine farklı ki, korku ve kaygı yaratıyor çoğumuzda. Bir yandan yüksek algı kapasitesi olduğunu görüyor tuhaf bir hayranlık duyuyorsunuz. Öte yandan koskoca bir bebekle nasıl yaşanır bilememekten çaresiz kalıyorsunuz.

Bildiğimiz yollarla düşünürsek; yaşamın en erken çağında en yakın ilişkilerden bile vazgeçmiş bir ruhsallığın normal olarak büyüyen bir bedende hapsolmuşluğu gibi bir şey. Etrafındaki herkesin "normal" bir düzen ve hayat alışkanlıkları ile yaşamasından bile şiddetli bir kaygı ve korku duyabilen küçücük bir bebek ruhsallığından söz etmekteyiz.

Bazı eğitimlerle belki ihtiyaçları üzerinden koşullandırılması ve bazı davranışları edinmesi sağlanmış olabiliyor. Hedef genellikle kendimize benzetme çabası. Normalleştirme çabası. Bu çabayı anlamak mümkün elbette! Anlaşabileceğimiz bir duruma getirmeye çalışıyoruz eğitimlerle. Ama olmuyor! Genellikle olmuyor. Belki bizlerin arasında yaşayabilmek için katlanıyorlar ve istediğimiz gibi olmak zorunda kalıyorlar...

Yani kavrayamadığımız bir şey var ki, o sekizinci renk ve biz esasen onu göremiyoruz. İç dünyasını, korkularını, meraklarını, kaygılarını, arzularını, çoğu zaman anlayamıyoruz. Sözlü dili ya çok az kullanıyorlar ya da hiç kullanamıyorlar bazıları.

Konuşabilenler, bizi şaşırtacak şeyler anlatabiliyor. 4 yaşında bir çocuk çizimlerini uzay bilgileriyle açıklarken aynı çocuğun otobüste duyduğu bir sese çılgınca ağlayarak kriz tepkisi vermesi pek anlaşılır şey değil. Bir diğeri eline eldiven giydiren annesinin ellerini bir ateş kabına soktuğunu sanacak kadar hassas bir deriye sahip. Giymiyor, ama annesi neden giymediğini tabi ki anlayamıyor, dayatıyor. Yine bir kriz çıkıyor.

Bütün mesele anlayamadığımızı kabul etmek ve anlamaya çalışmak. Aslında o kadar da zor değil. Bir yandan gelişimsel olarak ne durumda olduğunu izlemek, bir yandan ona kendini kendi olanaklarıyla ifade etme alanı yaratabilmek. Bu alanı açabilmek için uzun ve sabırlı bir yolculuk gerekiyor.

Erken dönemde ortaya çıkan minimal belirtileri görmek, yaşıtları gibi sosyalleşmediğini farketmek çok önemli! Yaklaşık 1-1,5 yaşlarında dikkati çekebiliyor bu özellikler. İşte tam o zamanda yakalanırsa toparlanabiliyor ruhsal aksamalar ve pırıl pırıl bir zeka, normal ve hatta biraz daha iyi bir ruhsal kapasite ortaya çıkabiliyor. Ruhsallığı onarılan çocuğun sosyal gelişimi de ilerliyor. Çevre ilişkileri rahatlıyor, aile kaygılardan kurtuluyor ve zorluklar unutulabiliyor. Tabi ki titiz özenli bir psikoterapi ve aile destek hizmeti ilmek ilmek dokunması gereken bir kumaş gibi küçük adımlarla ve sabırla işlemeyi gerektiriyor. Adeta yeniden büyümek gibi bir onarım süreci bu.

Ama tabi ki tüm çocukların bu kadar erken farkedilemediğini de biliyoruz. Erken döneme ilişkin gelişimsel aksamalar üzerine sağlam, sağlıklı bir benlik ve zihin kurulamaz elbette. Ne var ki, çocuk hangi aşamada, hangi durumda olursa olsun, yaşam kalitesi ve ruhsal destek için yapılabilecek çok şey var. Hem kendi ruh sağlığı ve hem de ailenin desteklenmesi gerekiyor. Bunlar yapılamaz ise otistik çocuk ve aile hızla toplumdan uzaklaşıyor. Çocuk bu eksik temelin üzerine kurulan otizm tablosu ile yaşam boyu giderek gerilemeye aile her geçen gün daha büyük zorluklara maruz kalıyor.

"İYİLİĞE 1 ADIM" DAHA

İstinye Rotary Kulübü'nün Otistikler Derneği yararına 23 Nisan'da düzenlediği "İyiliğe 1 Adım" yürüyüşü yoğun bir katılımla gerçekleşti.

İstanbul güzel bir bahar sabahına uyanmıştı. Boğaz o gün ağırlayacağı konuklarını bekliyordu sakince. Kuruçeşme'den başlayacak, Bebek Parkı'nda sona erecek yürüyüşte, Otistikler Derneği üye, gönüllü ve dostları yol boyu karşılaştıkları insanlara yıllardır bildikleri ama duyuramadıklarını anlatmayı deneyeceklerdi bir kez daha.

Ellerinde; **"Birlikte yaşamak için duyarlılık"**, **"Birlikte gelişim ve değişim"**, **"Birlikte yaşamak için bilinç"**, **"Farklı olanla birlikte yaşam mümkün"** yazılı dövizler taşıyorlardı. Ne demeye çalışıyordu yüzleri güleç bu enerjik insanlar? Söylediklerinde taleplerden çok öneriler ve cesaret vardı. "İyi" ye davet!

Yürüyüş kafilesi son durak olan Bebek Parkı'nda yoğun bir ilgiyle karşılaştı. Haftasonunu Boğaz'ın bu güzel kıyı semtlerinde, keyifle geçiren insanların dikkati, bir anda kafileye yöneldi. Otistikler dostlarıyla parka varmışlardı. Onlara İstanbul Zihinsel Engelliler Vakfı (İZEV) Bandosu da eşlik ediyordu. Ve herkesin yüzü gülmeye başlamıştı.

Organizasyonu gerçekleştiren İstinye Rotary Kulübü Derneği'nden Yönetim Kurulu Başkanı Jale Sezgin, amaçlarının Otistikler Derneği'nin farklı gelişen bireylerine destek olmak ve onlar için bir işlik-atölye kurmak olduğunu belirterek, "Bugünkü yürüyüşe, bütün dostlarımız, gençlerimiz,ailelerimiz katıldı ve oldukça güzel bir etkinlik oldu" dedi.

Otistikler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Burak İsmanur ise bu tür etkinliklerin Dernek'in sesini yükseltmek ve mesajlarımızı daha etkin bir şekilde geniş kesimlere iletmek için çok değerli bir fırsat olduğunu belirterek şunları söyledi:

"Otistikler Derneği, Türkiye'de 20 yılı aşkın bir süredir, öncelikle otistik bireyler ile yakınları ve hatta tüm farklı gelişimsel özelliği olan çocuklar, gençler için çalışan bir dernektir. Acil ihtiyaçların yakıcılığı hissedilerek, büyük emeklerle kurulmuş bir oluşumdur Otistikler Derneği. Bugüne dek birçok gönüllü ve destekçinin özverili çalışmaları ve aklı sayesinde hala ayaktadır. Derneğimiz ülke koşullarının dayattığı zorluklarla mücadele etmekte ve bu mücadelenin zorluklarının bilinciyle çalışmaya devam etmektedir. Ülkemizde otizm alanında ilkleri söylemiş, ilkleri gerçekleştirmeyi denemiş ve bundan yılmamış bir kadrosu vardır. Bu kadronun deneyimleri çok değerlidir. İlkleri gerçekleştirmeyi bir övünç meselesi olarak değil, Türkiye'de ailelerinden sonra nerede, nasıl bir yaşam süreceği belirsiz yüz binlerce çocuğa, anneye-babaya söyleyecek sözümüz olsun diye çalışan bir dernektir. Bu amacından da asla vaz geçmeyecektir. Ortaya koyduğu ilkeler ve bakış açısıyla, edindiği deneyimlerin sonucu ortaya çıkan çalışma modelleriyle sesini duyurmayı denemektedir bugün yine. Bugün "farklı olanla birlikte yaşam mümkündür" derken bir romantik vurgu yapmayı değil tam da bunları söylemek istiyoruz. Bunu duyan ve bu titreşimi hissedenlerin görevi sesimizi daha da yükseltmek olmalıdır."

Etkinlikten elde edilen gelirin bir kısmı bu yaz gerçekleştirilecek 'Otistikler Derneği Yaşamla Bütünleşme Kampları' nın düzenlenebilmesi için bağışlandı.

SANAT; SOSYAL VE PSİKOLOJİK GELİŞİMDE ETKİLİ

Schweizer, Knorth ve Spreen (2014), 1985-2012 yılları arasında yapılmış 18 vaka çalışmasını otizmde sanatın işlevi açısından incelemişlerdir. Hazırladıkları derlemede normal/yüksek zeka düzeyine sahip, 18 yaşına kadar olan çocuk ve ergenlerle yapılan sanat terapisi çalışmalarını ele almışlardır.

Çalışmanın sonuçları sanat terapisinin esneklik ve kendilik algısı üzerinde olumlu etkisi olduğunu göstermektedir. Ayrıca sanatın görme ve dokunma gibi farklı duyuları harekete geçirebilmesinin iletişim ve öğrenme becerilerinde gelişme açısından faydalı olduğu görülmüştür. (Schweizer, C., Knorth, E. & Spreen, M. (2014). Art therapy with children with Autism Spectrum Disorders: A review of clinical case descriptions on 'what works'. The Arts in Psychotherapy. 41(5): 577-593)

Otistikler Derneği'nin 1996 yılından beri sürdürdüğü Alternatif Gelişim Projesi'nde farklı gelişen çocuk, ergen ve yetişkinlerin psikolojik ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla grup çalışmalarında farklı sanat dallarından yararlanılmaktadır. Grup halinde yapılan çalışmalar sanatın ilişki kurmadaki kolaylaştırıcı etkisi sayesinde bireylerin birbirleriyle iletişime geçmesini teşvik eder.

Otistikler Derneği Yaşamla Bütünleşme Kampları'ndaki "kaynaşma" ve "dışavurum" amaçlı sanat atölyesi çalışmalarından…

OyaKamp bu yaz bu evde gerçekleşiyor.

Ev, 1 dönümlük bahçe içinde 4 katlı müstakil bir bina.

Birçok odası bulunan evde farkli gelisen kampçılarımız uzman eğitimci liderlerimiz denetiminde ve gönüllü çalışmacılar eşliğinde, 1 hafta boyunca, güvenli ve eğlenceli bir gelişim fırsatı yakalıyorlar.

Bu süre zarfında ebeveynler ve kampçı yakınları da ayrı bir tatil imkanı bulabiliyor.

Bağımsızlaşma ve gerçek bir sosyalleşme için aileden ayrı geçirilen kaliteli zamanlara ihtiyaç var.

Otistikler Derneği, OyaKamp'la bunu gerçekleştiriyor.

Kayıtlar devam ediyor!

Merakla beklenen kamplarımız bu yaz Şile'de kuruluyor. Kaydınızı yaptırın, çok geç olmadan çocuğunuzun OyaKamp'taki yerini ayırtın!

OyaKamp, bir tatil ortamında gerçekleşiyor. Bu tatilde kampçıların gelişimlerini destekleyecek faaliyetler yürütülüyor. Günlük ve pratik yaşam deneyimi üzerine şekillenen programda; spor ve harekete dayalı çalışmalar, geziler, sanat atölyeleri yer alıyor. Tüm bunlar deniz güneş tatili eşliğinde gerçekleşiyor. Yanısıra alış-veriş ve temizlik yapmak gibi ev işleri, öz bakım becerilerinin gelişimine katkı sunacak bir ilişki dinamiği de yaratılıyor.

Kampa katılanlar güvenli bir ortamda hem öğreniyor, hem de keyifli ve kaliteli zaman geçiriyorlar. Sosyalleşme ve bağımsızlaşma yolunda adımlar atıyorlar.

Tabii tüm bu faaliyetleri faydalı ve görünür hale getiren unsur; deneyimli uzman kadromuz ve gönüllü çalışmacılarımızın titiz ve özenli tutumları, yoğun çalışma arzuları ve hevesleri oluyor. Sağlıklı gelişim için kampçıyla kurulan "sahici ilişki" deneyimi kamptaki en değerli araç oluyor.

2016 Yaz Devreleri

13-20 Haziran
23-30 Haziran
8-15 Temmuz
20-27 Temmuz
31 Temmuz-7 Ağustos
22-29 Ağustos
4-11 Eylül
19-26 Eylül

YAŞAMDA KALMAK ÜRETMEKLE MÜMKÜN

Otizm: Yaşamda Kalma ve Üretime Katılım Sempozyumu
24 Nisan'da Beykent Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Kuruluşumuzun 21. yılında biriktirdiğimiz tüm bilgi ve deneyimi paylaşmayı sorumluluğumuz saydığımız için, bu sene de Otizm Farkındalık Ayı etkinlikleri kapsamında 6. sempozyumumuzu gerçekleştirdik. Alanda mücadele yürüten bütün sivil toplum kuruluşlarını, kişi ve kurumları buluşturmak üzere davet ettik.

Alandaki deneyimlerin paylaşılarak zenginleştiği sempozyumun bu yılki teması 'Yaşamda Kalma ve Üretime Katılım' idi. Sempozyumun ilk bölümünde, farklı gelişenlerin yaşamda kalma yolunda nasıl destekler aldıkları ve alternatif tedavi yöntemlerinin neler olabileceği tartışıldı. Ardından, farklı gelişen bireylerin üretime nasıl katılabildiklerini görsel içerikle zenginleştirilen sunumlarla dinleme fırsatı bulduk.

Sempozyumun ilk paneli "Rehabilitasyon ve Sanatla Terapi Farkına Dair" başlığını taşıyordu. Moderatörlüğünü Uzman Psikolog Çimen Güldöker'in yaptığı panelde Sanatçı-Eğitimci Nail Yurdusev; Edirne Halk Eğitim Merkezi Kursu bünyesinde kurdukları seramik atölyesinde, farklı gelişen bireylerle birlikte neyi, nasıl ürettiklerini aktardı. Atölyenin kuruluş öyküsü ve o süreç içinde yaşanan zorlukları etkileyici bir dille anlatan Yurdusev, şu anda, ilk zamanlar bekledikleri üretim kapasitesinin çok üzerine çıktıklarını ve ülkenin çok çeşitli yerlerinden siparişler aldıklarını belirtti. Farklı gelişen gençlerin üretime katılım sürecine dair çok çarpıcı bir örnek olan bu çalışmanın yürütücüsü ve eğitimcisi olarak, gençlerin gelişimsel açıdan nasıl bir yol kattetiklerini de vaka örnekleriyle sundu.

Yurdusev, engelli bir kardeşi olduğu için çok küçük yaşlardan beri ister istemez bu tür konuların içinde olduğunu, sanat eğitimi aldığı yıllarda engellilik konusunu da mesleği bağlamında kendisine dert edindiğini dile getirdi. Bu konudaki cesaret ve aydınlanmayı da yaklaşık dokuz yıl once tanıştığı Otistikler Derneği ile yaşadığını belirtti. Dernek'le halen işbirliğini sürdüren Nail Yurdusev çalışmalarına Edirne'de devam ediyor.

Sanat tedavi edici bir unsur olabilir

Otistikler Derneği kurucu başkanı ve Yönetim Kurulu üyesi Yrd. Doç. Dr. Nevin Eracar "Sanatla terapi ve rehabilitasyon farkına dair" başlığıyla konuşmasını gerçekleştirdi. Sanat unsurlarının gelişimsel bozukluklarda çok farklı amaçlarla kullanılabileceğini vurgulayan Eracar, psikoterapi amaçlı kullanımın inceliklerini sunduğu konuşmasında sanatın etki mekanizmasına dair aydınlatıcı bilgiler aktardı. Psikodinamik kavramlar ışığında konuyu ele aldı ve aslında sanat unsurlarının psikoterapötik çalışmada terapistle çocuk arasındaki ilişkide nasıl bir işlev gösterdiğine dikkat çekti.

Dr. Eracar konuşmasında erken tanı ve müdahalenin hayati önemini de vurguladı. Erken yaşlardaki farklı gelişen tüm çocuklar için psikoterapiyle ilerlemelerin sağlanabildiğini belirtti.

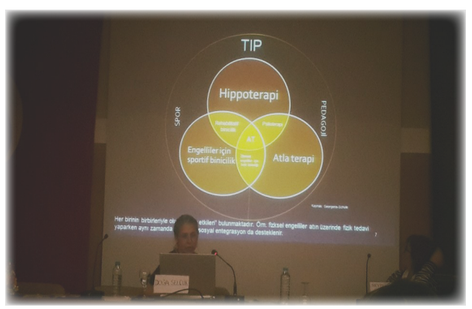

Almanya'dan, Heilpferde Enstitüsü'nden sempozyuma katılan Simone Roolf 'un "At ileTerapi" başlıklı sunumunu ise Doğa Selçuk gerçekleştirdi. Gün boyu gerçekleşen sunumlar arasında en çok ilgi gören konuşmalardan biri olan At ile Terapi başlıklı sunumda Selçuk, iyileştirici ve rehabilite edici bir ilişki aracı olarak atlarla çalışmanın ayrıntılarını aktardı. Ülkemizde henüz çok yeni olan bu alanda özellikle ABD ve Avrupa ülkelerinde yüzgüldürücü sonuçlar alındığını aktardı. " Selçuk, Atla Terapinin; tıp, pedagoji ve spor disiplinlerinin birlikteliği üzerine bir yöntem" olduğunu vurguladı.

"Atla terapide amaç ata binmek değildir. Bu çalışmalarda; denge, doğayla etkileşim, gerçek ilişki, özgüven, uyum, yaşama sevinci gibi kavramlar öne çıkar."

Ailelerin;

- Ebeveynlerin ve yakınların çocuklarından ayrı bir tatil/dinlenme fırsatı yakalamaları
- Tükenmeye karşı korunması

Gönüllülerin;

- Farklı gelişenle birlikte yaşamayı öğrenmesi
- Kişisel ve mesleki gelişimine katkı
- Sosyal sorumluluk bilinci geliştirmesi
- Ekip çalışması konusunda becerisinin artması

Nasıl yapılıyor?

Gönüllülerin seçimi uzman bir ekip tarafından yapılıyor. Kamplarda gönüllü çalışmacı olarak görev almak isteyenler önce başvuru yapıyor. Gönüllüler Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi'nin uzman ve deneyimli kadrosundan 30 saatlik teorik ve kuramsal bir eğitim alıyor.

Farklı gelişen bireyle görüşme ve gerekirse öncesinde kampa hazırlık çalışmaları yapılıyor.

Kamp öncesinde ailenin bilgilendirilmesine çok önem veriliyor. Ebeveynler kampa göndereceksi çocukları hakkında bilgi formu dolduruyor ve çalışmanın çerçevesini belirleyen bir sözleşme imzalıyorlar.

Kamp bölgesinde yerel halk ile çalışma komşuluk ilişkileri kurmak ve geliştirmekle başlıyor. Çevre halkı ve esnafıyla ilişkiye geçen kampçılar ve gönüllü ekip sıcak bir atmosfer oluşturuyor. Yerli ve yabancı turistler de kamp sakinlerinin ilgi ve temas alanına giriyor. Kamplar boyunca kurulan bu türden tüm ilişkiler kapanış partileri gibi eğlenceli ortamlarda bir araya geliyor. Bu zengin ve heterojen sosyal ortam farklı gelişen bireyler ve yakınları için destekleyici bir etki yapıyor.

Sanat çalışmaları kampların en önemli ayaklarından birini oluşturuyor. Hemen her gün gerçekleştirilen sanat atölyelerinde farklı gelişen kampçılar gönüllü ve eğitimcilerle birlikte özgür bir ortamda kendilerini ifade etme fırsatı buluyorlar. Resim, müzik, seramik gibi sanatsal unsurların yanısıra, bedene yönelik çalışmalar, dans/hareket gibi tekniklerle de çalışılıyor. Sanat atölyelerinde ortaya çıkan kolektif çalışmalar partilerde sergilenebiliyor.

Kamp çalışmaları tatil, gezi etkinliklerinin yanı sıra sanatla tedavi için de geniş imkân sağlayan bir zaman dilimi. Sanat bağımsızlaştırır! Bağımsızlaşma yaşam kalitesini arttırır.

Bahçecilik ve doğa sporları gibi ilgi alanları da değerlendirilebiliyor. Kamp evi veya yakın çevredeki toprak ve basit düzeydeki bahçe işlerini yürütebiliyor kampçılar. Yakın çevre gezileri, tekne turları, trekking gibi aktiviteler organize ediliyor.

Deniz ve güneş tatili ise kampların yıllardır vazgeçilmez aktiviteleri… Sıradan bir kamp gününde mutlaka denize giriliyor, güneşleniliyor.

Tatil ortamında oyun ve eğlence yaşama karşı duyulan arzuyu arttırıyor. Sosyalleşme ve bağımsızlaşma için en doğru ve uygun yol bu.

Nedir bu “yaşamla bütünleşme” dedikleri?

OyaKamp’ta neler yapılıyor?

Otistikler Yaşamla Bütünleşme Kampları 1996 yılından bu yana düzenli olarak her yaz gerçekleştiriliyor. 1 hafta (veya daha uzun süre) uzman bir ekip ve gönüllü eğitimciler gözetiminde otistikler için eğitsel ve gelişimsel çalışmaların yanı sıra birlikte tatil ve dinlenme etkinlikleri düzenleniyor.

Bütün bunlar neden yapılıyor?

Toplumla kaynaşma

İçinde yaşadığımız toplum farklılığa ne kadar duyarlıysa farklı gelişenlerin yaşadıkları zorluklar o kadar azalmakta. Çoğu kez farklı gelişenlerin ve yakınlarının yaşadıkları psikolojik zorluklar toplumdaki olumsuz kanı, önyargı, etiketletme, ayrımcılık gibi olgulardan kaynaklanıyor. Toplumda normal diye nitelediğimiz bireylerin farklı gelişenleri oldukları gibi kabul etmeleri, onların varoluş biçimlerine saygı göstermeleri ve hepsinden önemlisi onlarla birlikte aynı mekânı ve zamanı paylaşma konusunda duyarlı olmalarını sağlamak gerekiyor. Kamp mekânı çevresindeki birçok insan otistikleri zaman içinde daha iyi tanıyor, onları kabul etme ve onlarla birlikte aynı zamanı ve mekânı paylaşma konusunda duyarlılık geliştirmeye başlıyor.

Ebeveynlere destek

Genellikle tüm ağır psikiyatrik hastalarda gözlemlediğimiz bağımlı ebeveyn-çocuk ilişkisi her iki tarafı da yıpratmakta. Kamplar, farklı gelişen bireye bağımlı bir halde yaşamak durumunda kalan yakın çevredeki kişilerin de ruhsal/psikolojik sağlıkları açısından iyileştirici bir etki yaratıyor. Kamp süreci boyunca aile üyelerinden -çoğu kez- ilk defa ayrı geçiren otistikler yaşamlarını zenginleştirecek yeni ilişkilerin içinde yer almış oluyor.

Farklı gelişenlerin sosyalleşmesi

Toplumsal hayata katılmakta zorlanan, farklılığını sadece sorun olarak yaşan bireylerin gelişimlerinde aksamalar olmakta. Kamp ile arkadaş çevresi edinen ve güzel bir tatil geçiren farklı gelişenlerin yaşama ve öğrenme motivasyonlarında belirgin artışlar gözlemleniyor.

Kamp çalışmaları diğer insanlarla karşılaşmaya, etkileşime ve ilişki kurmaya fırsat sağlar.

Kamplardan ne bekleniyor?

Farklı gelişimsel özellikleri olan çocuk ve gençlerin kamplara katılımıyla alınabilecek faydalar birkaç başlıkta görülmektedir.

Farklı gelişenlerin;

- Bağımsız yaşam becerilerinin gelişimi
- Öz bakım becerilerinin gelişimi
- Eğlenceli bir ortamda, sosyal yaşamda kendilerine yer bulabilmeleri
- Entegrasyon (yerel halk, gönüllüler, uzmanlar ve farklı gelişenler)

Farklı gelişenler üretime katılıyor

Uzman Psikolog Zeynep Maçkalı moderatörlüğünde gerçekleşen “Mesleki Eğitim Ve İstihdam Programı (MEİP) başlıklı panelde Psikolog Püren Şenyuva, Otistikler Derneği’nin Alternatif Gelişim Projesi kapsamında yürüttüğü MEİP hakkında tarihsel arkaplanı ve Program’ın gelecek projeksiyonunu aktardı. MEİP’ in 1990’lara uzanan kısıtlı bir geçmişi olmakla birlikte, konuyu 2008’den bu yana sistemli bir biçimde ele aldıklarını ve çalışmalarını yürüttüklerini belirtti.

Panelde, Şenyuva farklı gelişenlerin istihdam edilmesine yönelik hukuki sorunlara dair de çok değerli bilgiler aktardı. Türkiye'nin de uymakla yükümlü olduğu çeşitli beyanneme ve kanunlarda ilgili maddeleri öne çıkaran Şenyuva, otistiklerin üretim sürecine katılabilmesinin mümkün olduğunu ancak bu yoldaki engel ve açmazları aşma yönünde mücadele edilmesi ve bunun örgütlü bir biçimde, sürekli olarak sabırla yapılması gerektiğine dair vurgu yaptı.

Aynı panelde Psikolog Elif Uzer "Üretime Doğrudan Katılım" başlıklı bir sunum gerçekleştirdi. Uzer, sunumunda Otistikler Derneği’nin Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi yürütücülüğü’nde gerçekleşen Alternatif Gelişim Projesi’nin en önemli parçalarından biri olan Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı kapsamında “kendi iş sahasını oluşturan farklı gelişenler” in serüvenini aktardı.

Panelde yer alan bir diğer konuşmacı Psikolog Latife Özgüleryüz de Alternatif Gelişim Projesi kapsamında yürütülen MEİP’te yaşanan zorluklar üzerine bir çalışmacı olarak mesleki/kişisel deneyimlerini aktardı. Gelişimsel farklılığı olan genç bireylerin istihdamı konusunun ülkemizde ele alınmasında maalesef geç kalınmış olduğunu, ancak Otistikler Derneği’nin bu konuda değerli bir çaba içinde olduğunu belirtti. Engellilerin iş-meslek edinmesi ve bu bağlamdaki profesyonel çalışmacıların eğitiminin uzun soluklu olması gerektiğini, Otistikler Derneği olarak konuya, yoğun emek ve sabır gerektiren bir başlık olarak baktıklarını dile getirdi. Bu bağlamda Dernek’in geleceğe dair cesur ve umutlu olduğunu vurguladı.

Alternatif modeller yüz güldürüyor

"Alternatif Eğitim ve Tedavi Yaklaşımları" başlıklı panelde Uzman Psikolog Alican Kocabalkan, farklı gelişenlerde fiziksel sağlık, motor gelişim ve beslenme konularının psikolojik sağlık ve ruhsal çalışma içinde nasıl ele alınabileceğine dair ufuk açıcı bir sunum gerçekleştirdi. Fiziksel gelişimin ruhsal gelişimden ayrı düşünülemeyeceğini vurgulayan Kocabalkan vakalarıyla gerçekleştirdiği çalışmalardan kesitler de sundu.

***

Aynı panelde Aura Psikoterapi, Sanatla Tedavi ve Eğitim Merkezi'nden Uzman Psikolog Orkun Yontar, Otistikler Derneği'nin yürüttüğü Alternatif Gelişim Projesi adlı çalışmayı çeşitli boyut ve yönleriyle detaylı olarak aktardı. Farklı gelişen bireyler ve yakınları için özel olarak tasarlanmış olan Proje'nin; tedavi, eğitim ve rehabilitasyon çalışmalarının bütünleştiği bir alan olduğunu, klinik ve gelişimsel uygulamalarıyla klasik tedavi-eğitim modellerine bir alternatif oluşturduğuna dikkat çekti.

Özel Eğitim Uzmanı Uğur Gökmen ise "Eğitimde Konuşulmayanlar" başlığıyla farklı gelişenlerin eğitimi konusunda düşündürücü ve keyifli bir sunum gerçekleştirdi. Ülkemizdeki eğitimcilerin eğitimi, ve engelli çocukların dünyasına eğitimcinin bakışı ve yaklaşımı başlıkları üzerinde duran Gökmen, sunumunun ülkemizin güncel durumundan bağımsız ele alınamayacağı mesajını da verdi.

Otizm: Yaşamda Kalma ve Üretime Katılım
Sempozyumu Açılış Konuşması

Oğuz Burak İsmanur
OD YK Başkanı
24.04.2016, Beykent Üniversitesi

Otistikler Derneği, 1994 yılında bir grup gönüllü tarafından bir entegrasyon-kaynaşma oluşumu başlatma amacıyla Otistikler Kulübü adıyla kuruldu. Dernekleştiği 1996 yılından bu yana da farklı gelişenlerin toplum içinde "kendileri" olarak kabul edilmelerini sağlayacak ortam ve ilişkileri yaratabilmek için uğraş vermektedir.

Entegrasyon, yani kaynaşma. Kaynaşmayı, toplumda birbirinden belirgin şekilde farklılığı olan grupların birlikte varolabilmesi için uygun zeminlerin yaratılması ve bu grupların gönüllü birlikteliği olarak tanımlayabiliriz. Bunun için, her yıl gerçekleştirdiğimiz yaşamla bütünleşme kampları ve diğer birçok etkinliğimizle "farklı" ve "normal" gelişen bireylerin kaynaşmasına, birlikte bir yaşam alanı yaratabilmeye ve bunun bir demokrasi modeli olarak da hayatımızın bir parçası olabilmesi adına çalışıyoruz.

Otistikler Derneği neler yapıyor?

Derneğin en kapsamlı ve uzun soluklu çalışması; ana hedefi farklı gelişenlerin sosyal gelişimini en üst düzeye çıkartmak ve olabildiğince bağımsız bireyler olarak toplumda var olabilmelerini sağlamak olan Alternatif Gelişim Projesi adlı çalışmamızdır. 2000'li yılların başından beri, tüm gün süren psikososyal grup çalışmalarını odak noktasında tutarak, tüm gelişimsel farklılıklara kucak açan projenin benzerlerinden farkı psikoterapi ve özel eğitim çalışmalarının birbirini bütünleyecek biçimde birlikte yürütmesidir. Aileler için sunduğu psikolojik danışmanlık hizmetleri ve OyaKamp (Otistikler Yaşamla Bütünleşme Kampları) projenin ilk günlerinden beri varlığını korurken, ilerleyen yıllarda Otizmde Erken Müdahale Programı ve yatılı bir program olan GeçişEvi Programı da uygulamaya geçirildi. Genç ve yetişkin yaştaki farklı gelişenlerin iş edinmesini ve üretim sürecine katılmalarını amaçlayan Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı da projemizin en önemli kollarından biri. Son dönemde Fiziksel Gelişim ve Sağlık başlığı altında yeni programlarımızı da hayata geçiriyoruz.

Tüm bu çalışmalarımızı bilimsel ilke ve ölçütler doğrultusunda yapmaya özen gösteriyoruz. Yanısıra; yeni projeler üretme ve uygulama, tanıtım faaliyetleri, yayınlar yapma gibi birçok başlıkta çalışıyoruz.

Her yıl Dünya Otizm Farkındalık Ayı'nda alanında uzman ruh sağlığı, eğitim profesyonellerinin katılımıyla bilimsel faaliyetler, sempozyumlar organize ediyoruz. Altı yıldır herkese açık olarak düzenlenen bu sempozyumlar, toplumda "bilinç" ve "duyarlılık" kazandırmaya dönük bir amaç taşıyor elbette. Bir bilimsel organizasyon olarak sempozyum otizm alanında çalışan dost sivil toplum örgütlerini de bir araya getirmeyi, dayanışmamızı güçlendirmeyi hedefliyor. Türkiye'de otizm alanında faaliyet gösteren 10'dan fazla sivil toplum kuruluşunun çatı örgütü olan Otizm Dernekleri Federasyonu'nun da kurucu üyelerinden biri olarak, bu alandaki çözüm bekleyen ciddi sorunlara yönelik (sağlık, eğitim, istihdam, aile ve sosyal yaşam alanları gibi konularda) güç birliği yapmanın gerekliliğine inanıyoruz.

Başvuru ve İletişim :

Gönüllü olmak, kampa katılmak, ve daha ayrıntılı bilgi almak isteyenlerin belirtilen iletişim adreslerinden irtibata geçmeleri ve gönüllü bilgi formunu doldurmaları gerekmektedir.

Püren Şenyuva
Kamp Programları Asistanı
Tel: +90 537 283 42 59

Otistikler Derneği Ofisi
Sıraselviler Cad. No:43 Kat:2
Beyoğlu, İstanbul
+90 212 251 68 09

OyaKamp Sizi Çağırıyor!

Otistikler Yaşamla Bütünleşme Kampları 21. yılını Şile'de kutluyor. Bugüne dek yüzlerce kampçı ve misafiri ağırlayan OyaKamp, otizmi merak eden ve Dernek'e güç vermek isteyen herkesi kamp kapanış etkinliklerine davet ediyor. Bu etkinlikler kamp evinin bahçesinde, kampçıların ev sahipliğinde gerçekleşiyor. Gönüllüler, aileler, komşularımız, yöre halkı ve dostlarımızla eğlenceli saatler geçirdiğimiz bahçe partilerinde ikramların yanısıra eğlenceli oyunlar ve sanat atölyeleri de yer alıyor. Açılış ve sunuş konuşmalarının ardından kampçı ve gönüllülerin belgelerini aldıkları bu etkinliklerde farklı gelişen kampçıların gönüllü çalışmacılarla birlikte hazırladıkları çok özel gösterileri de izleme şansı bulabilirsiniz. Bu yazın ilk devresine ait etkinliğin açılış konuşması, Yönetim Kurulu imzasıyla, gönüllülerimizden Ece Akkoyunlu tarafından gerçekleştirildi.

Yaşamla Bütünleşme Kampları 21 yaşında!

Otistikler Derneği, bir grup gönüllü tarafından, bir entegrasyon oluşumu başlatma amacıyla 1994 yılında Otistikler Kulübü adıyla kuruldu. Dernekleştiği 1996 yılından beri de farklı gelişenlerin toplum içinde kendileri olarak kabul edilmelerini sağlayacak ortam ve ilişkileri yaratabilmek adına uğraş vermektedir. Bunun için, her yıl yaz aylarında gerçekleştirilen kamplar ve başka birçok etkinliklerle farklı ve "normal" gelişen bireylerin kaynaşmasına, bir arada bir yaşam alanı yaratabilmeye ve bunun bir demokrasi modeli olarak da hayatımızın bir parçası olabilmesi adına çalışıyoruz.

Peki, daha somut olursak, dernek olarak neler yapıyoruz?

OD'nin en kapsamlı çalışması, ana hedefi farklı gelişenlerin sosyalleşip bağımsız bireyler olarak toplumda var olabilmelerini sağlamak olan AGP (Alternatif Gelişim Projesi)' dir. 2000'li yılların başından beri tüm gün süren psikososyal grup çalışmalarını odak noktasında tutarak tüm gelişimsel farklılıklara kucak açan AGP'nin benzerlerinden farkı ise psikoterapi ve özel eğitim çalışmalarının birbirini bütünleyecek biçimde birlikte yürütmesidir. Aileler için sunduğu psikolojik danışmanlık hizmetleri ve bugün burada da devam ettirdiğimiz OyaKamp (Otistiklerle ve Yaşamla Bütünleşme kampı) projenin ilk günlerinden beri varlığını korurken ilerleyen yıllarda Otizmde Erken Müdahale Programı ve yatılı bir program olan Geçiş Evi adını verdiğimiz çalışmamız da hayat buldu. Bunların yanı sıra genç ve yetişkin yaştaki farklı gelişenlerin işe yerleştirilmesini sağlayan Mesleki Eğitim ve İstihdam Programı da projemizin en önemli kollarından biri.Son dönemde Fiziksel Gelişim ve Sağlık Programı adı altında çalışmalar yürütülmekte.

Bir tedavi-eğitim ve rehabilitasyon çalışması olarak bir hizmet modeli öne süren Alternatif Gelişim Projesi'nin yanısıra; tanıtım ve yayın çıkarma gibi faaliyetleri de yürüten Otistikler Derneği, her yıl herkese açık bilimsel bir etkinlik olarak sempozyumlar düzenliyor. Alanında uzman ruh sağlığı ve eğitim profesyonellerinin katılımıyla gerçekleştirilen bu bilimsel faaliyetlerde dernek, yürüttüğü hizmet projelerinin çıktılarını değerlendirip tartışıyor ve aynı zamanda toplumsal farkındalık ve bilinç için de bir mücadele yürütüyor. Ücretsiz olarak düzenlenen bu faaliyetler, toplumda bilinç ve duyarlılık kazandırmaya dönük bir amaç güttüğü gibi otizm alanında çalışan dost sivil toplum örgütlerini de bir araya getirmeyi ve güçleri birleştirmeyi hedefliyor.

Otistikler Derneği,Türkiye'de otizm alanında faaliyet gösteren 10'dan fazla sivil toplum kuruluşunun çatı örgütü olan Otizm Dernekleri Federasyonu'nun da kurucu üyelerinden biri. Bizler bu alandaki çözüm bekleyen devasa sorunlara yönelik (sağlık, eğitim, istihdam, aile ve sosyal yaşam alanları gibi konularda) güç birliği yapmanın gerekliliğine inanıyoruz. Tahmin edileceği gibi tüm bu çalışmalar belli bir insan kaynağı gerektiriyor ve takdir edersiniz ki bu kaynağı yaratmak ve sürdürülebilir kılmak pek de kolay değil. Gönüllülerin sürekli eğitimi, kalıcı ve uzman bir ekibi bünyemizde tutabilme gibi konularda maddi manevi desteklere elbette her zaman ihtiyacımız var, ama asıl ve daha önemlisi, her zaman dediğimiz gibi, insana olan ihtiyacımız. Yani, gönüllü destekçi ve çalışmacılarımızın sayısındaki artış bizim için her zaman çok önemli. İnsanın olmadığı yerde dernek de var olamıyor! Sık sık "bizim derneğimiz" diye söyleyip duruyoruz ama bir durup düşünmek gerek belki de. Bu dernek, bir takım insanların "iyi" işler yapıp gönlünü doyurduğu bir kurum olmaktan öte üye ve gönüllülerinin birlikte çalışıp ürettiği bir kaynaşma derneğidir. Otizmle ilgimiz olsun olmasın, bu ülkenin farklı gelişen tüm bireylerinin hak ettiği yaşamı sağlayabilmesi için dayanışma içinde çalıştığımız bir dernektir Otistikler Derneği. "Birlikte gelişim ve değişim"i ilke olarak benimsemiş bir dernektir.

Peki, gelelim OyaKamp'a... Bu yazın bizler için anlam ve önemi kamplarımızın 21.yılını dolduruyor olması. 'Nedir bu oyakamp, nasıl bir yerdir, neler olur burada?' sorularına, kampımızı en doğal haliyle yaşayarak cevap bulmak için toplanmış bulunuyoruz.

Kuruluşyılımızdan bu yana Paşalimanı Adası'nda başlayıp 20 yıldır aralıksız düzenlenen Otistikler Yaşamla Bütünleşme Kampları var olmaya devam ediyor! İzmir'den Antalya'ya, Bozcada'ya, Kıbrıs'a, ve oradan İtalya'ya kadar ulaşan bir coğrafyada onlarca farklı gelişen kampçı, sayısız gönüllü ve uzman ekibimiz ile kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Bu yaz Şile'de bu güzel beldemizde, hoş bir yaz gününde ve bu güzel evde gerçekleştirdiğimiz kamplarımızın bu yıl ilkini tamamlıyoruz. Geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da eğitimcilerimiz ile katılımcılarımızın kamplar süresince geliştirip burada bizlere sunduğu birbirinden güzel sunumları-gösterileri izleyeceğiz. Bu evi ve bahçesini, hatta dışını, çevresini daha yaşanılır kılmak için çalışacağız. Seslerimiz, duygularımız, düşüncelerimiz, kaynaşmamız, hüzünlerimiz, renklerimiz kısacası birlikte yarattığımız yaşam dolduracak burayı.

Ekibimiz, destekçilerimiz ve siz sevgili gönüllü dostlarımız ve misafirlerimizle doyasıya eğlendiğimiz etkinliklere-partilere ev sahipliği yapacağız. Bu yüzden buranın nasıl bir yer olduğunu konuşarak anlatmaktan çok görmenizi ve hissetmenizi diliyoruz.

Hepiniz aramıza tekrar hoş geldiniz...

Otistikler Derneği Yönetim Kurulu

Bilineceği üzere tüm bu çalışmalar belli bir insan kaynağı gerektiriyor ve takdir edilecektir ki bu kaynağı yaratmak, sürdürülebilir kılmak pek de kolay değil. Gönüllülerin sürekli eğitimi, kalıcı ve uzman bir ekibi bünyemizde tutabilmek gibi konularda maddi-manevi desteklere elbette her zaman ihtiyacımız var, ama asıl ve daha önemlisi, her zaman söylediğimiz gibi insana olan ihtiyacımız. Yani, gönüllü destekçi ve çalışmacılarımızın sayısındaki artış bizim için her zaman en önemli başlık.

Bugün otizmi merak eden, farklı olana duyarlılık taşıyan herkese kapılarımızı açmak üzere buradayız. Derneğimiz sadece bir tabeladan ve düzenli tutulan defterlerden ibaret değil. İnsanın olmadığı yerde derneğimiz de yok demektir. "Bizim derneğimiz" diyoruz ama Otistikler Derneği birilerinin "iyi" işler yapıp gönlünü doyurduğu bir kurum olmaktan öte "farklı gelişenlerin dünyasında olup bitenleri kendine dert edinmişlerin derneği olmalıdır" da diyoruz. Otistikler Derneği; otizmle doğrudan ilgisi olsun olmasın, bu ülkenin farklı gelişen tüm bireylerinin hak ettiği yaşamı elde edebilmesi için çalıştığımız bir okuldur da diyoruz.

Göreceğiniz üzere kendi kaynak ve imkanlarımızla gerçekleştirdiğimiz mütevazi bir organizasyon bu sempozyum. Bilime inanan bir topluluk olarak bizler bugün burada bir üniversitenin, Beykent Üniversitesi'nin çatısı altında toplanmış olmaktan dolayı mutluluğumuzu belirtmek isteriz. Organizasyonda emeği geçen ve geçecek olan tüm Beykent Üniversitesi personeli ve öğrencilerine teşekkürü bir borç biliyoruz.

Bu sempozyumu neden bu kadar önemsiyoruz? Bunu neden bu kadar çok vurguluyoruz?

Otizm çok boyutlu bir başlık... Tıbbi, psikolojik, pedagojik bir olgu… Bireysel ve toplumsal düzlemlere uzanan, kültürel ve hukuki alanlarda karmaşık sorunlar yaratan bir durum. Dolayısıyla otizmi anlamak için tıp ve psikolojiye, eğitim bilimlerine, sosyolojiye, hukuk bilimine başvurmak zorundayız.

Otizm sadece bir "farklılık" durumundan ibaret değildir. Birtakım "masum çocuklar", "özel bireyler" gibi adlandırmalara sığmayacak kadar komplike ve ciddi bir durumdur. Bu türden yakıştırmaları çok sık duyuyoruz maalesef. Bunlar genellikle ve büyük ölçüde bilim dışıdır. Otizm, her şeyden önce tıbbi bir durumdur. Otizmi anlamak, onu yaşayanlara dokunmak için; bilimsel titizlik ve sabırla çalışmak, açıkça söylemek gerekirse, zor gibi görünen bir yolu seçmek zorundayız.

Çünkü bilinçli ve duyarlı bir toplum yaratabilmek için bilgiye ihtiyacımız var. Fikir üreten, tartışmaya açık, sorgulama cesareti olan ve yaratıcı bireylere ihtiyacımız var. Bilgi ve deneyimlerini kendine saklamayan; paylaşan akademisyenlere, öğretmenlere, sağlık profesyonellerine ihtiyacımız var. Yargılamayan, damgalamayan, ayrımcılığa geçit vermeyecek insanlara ihtiyacı var bu ülkenin.

Biz üzerimize düşeni yapma konusunda kararlıyız. Bugüne dek yaptıklarımızdan daha fazlasını yapmaya da hazırız. Otistikler Derneği kurulduğu günden bugüne bilimin ışığında ve gerçek bilginin peşinde oldu. Safsataya, hurafeye, romantik yaklaşımlara prim vermedi.

Otizme ve otizmle ilgili hizmetlere sektörel bir bakış açısı geliştirmedi. Her zaman doğru bildiği yolda ilerledi ve bugün burada yine; edindiği bilgi birikimini ve deneyimi paylaşarak çoğaltmaya, yaygınlaştırmaya çalışacaktır. Bugün bunun için buradayız.

Arkadaşlarımız birçok konuşma ve sunumlar hazırladılar özenle. 1 konferans ve 3 panel dinleyeceksiniz onlardan. 2 atölye çalışması ve 1 de çalıştay organize edildi. Almanya'dan Simone Roolf'un çok değerli bir sunumu olacak. Böylelikle bugün burada sözümüzü söyleyeceğiz ve sözü olan herkesi dinleyeceğiz. Sorgulayacağız, tartışacağız. Bilgiyi yeniden üreteceğiz. Çünkü Otistikler Derneği zor gibi görünen yolu seçmiştir!

Ne için ve kimler için bu yolu seçmiştir?

Ülkemizde sayısı sağlıklı bir şekilde saptanamayan otizm spektrum bozukluğu olan binlerce çocuk-genç-yetişkin bireyin ve onların yakınlarının içinde bulunduğu durumun sözcüsü olmak için bu yolu seçmiştir. O durumları daha iyi anlamak ve "ne yapılmalı" yı söylemek için bu yolu seçmiştir. Eğitim sistemimizdeki sorunları cesurca konuşmak için bu yolu seçmiştir. Sağlık ve hukuk sisteminde konuyla ilgili aksamaları dile getirmek için bu yolu seçmiştir. Otizm alanında çalışan profesyonellerin; psikologların, öğretmenlerin, doktorların dertlerini anlamak ve onlarla dayanışmak için bu yolu seçmiştir. Tüm bunlara ilişkin, gücü yettiğince, hizmetler ve modeller geliştirmek için bu yolu seçmiştir.

Her şeyden daha önemlisi bu ülkede "benden sonra çocuğum ne olacak" diye kaygı duyarak bir ömür geçiren insanlarımız olmasın diye bu yolu seçmiştir.

Bugün bu sempozyumda yeniden "bilgi" yi ve yarına ışık olacak bir "irade" yi çıkartacağız. Ve yarın yine çok çalışmaya devam edeceğiz. Birlikte çalışmak için de yeni dostları aramıza katacağız.

"Farklı olanla birlikte yaşam mümkündür" diye yola çıktık. 20 yıldan fazladır yoldayız. Birlikte yürüdüğümüz dostlarımızla ve yürüyecek olduklarımızla daha güçlü ve umutlu olacağız.

Otistikler Derneği Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygılarımı sunuyor, bilgiyle dolu, güzel bir Pazar günü diliyorum.

Sevgili dostlar, hepiniz hoş geldiniz!

GENÇLER ÖĞRENİYOR: KENDİNDEN FARKLI OLANLA İLİŞKİ

Çeşitli kurumlarda görevli sağlık çalışanlarının hizmet verirken farklı gelişen bireylere (zihinsel engelli ve psikiyatrik hastalar) nasıl bir yaklaşımda bulunacaklarına dair yetersiz kaldıkları biliniyor.

Bu tür durumlarda hasta ve yakınlarının özel ihtiyaçlarına duyarlı olmakta zorlandıkları görülüyor. Uzmanlar bu durumun ciddi bir bilgi eksikliğinden kaynaklandığını belirtiyor.

Otistikler Derneği'nden aralarında 1 sağlık psikoloğunun da bulunduğu 3 kişilik bir uzman ekip 29 Nisan'da Üsküdar Gençlik Merkezi'nde Üsküdar Haydarpaşa Bülent Akarcalı Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileriyle buluştu. Sağlık teknisyeni adaylarına sahaya çıktıklarında zihinsel-psikiyatrik bozukluğu olan bireylerle nasıl ilişki kurabileceklerine dair bilgilendirme çalışması gerçekleştirdi. 150 civarında öğrenci ve eğitimcilerinin katılımıyla gerçekleşen "farklı olanla ilişki" temalı bilgilendirme semineri yoğun bir ilgiyle karşılandı. Uzmanlar; acil servis, laboratuvar, radyoloji gibi bölümlerde çalışmaya aday öğrencilere farklı gelişen bireyler ve yaşamları hakkında bilgi verdikten sonra canlandırmalarla pratik ve kolaylaştırıcı yollar önerdiler.

Semineri izleyen eğitimcilerden Psikolojik Danışman Türker Cevher, konuyla ilgili şunları dile getirdi:

"Öğrencilerimiz çok merak ettikleri ancak yanıtlarını hiçbir yerden sağlıklı bir şekilde öğrenemedikleri soruları sorma fırsatı buldular. Konuşmacı uzmanların anlatımın yanında daha çok canlandırmalara yer vermesi dinleyicilerin ilgi ve merakını epeyce arttırdı. Öğrencilerimizin bu konudaki duyarlılık ve farkındalığının bu şekilde daha kalıcı olacağını düşünüyorum. Dolayısıyla çok faydalı bir etkinlikti. Otistikler Derneği'ne ve uzmanlarına teşekkür ederiz. Çok önemli bir açığı ve ihtiyacı karşılayabilecek bu tür bilgilendirici etkinlikler okullarımızda ders olarak okutulmalı. Derneğin birikimi ve eğitimci kadrosu bu konuda yeterince donanımlı görünüyor."

Etkinlik sonrası dernek standına uğrayan gençler gönüllülerimizden bilgi alıp yayınlarımızı edindiler.

OYA GİBİ İŞLENEN

21 YIL

oYakamp
OTİSTİKLER
YAŞAMLA BÜTÜNLEŞME
KAMPLARI

1996 senesinden beri süregelen Otistikler Yaşamla Bütünleşme Kampları (OyaKamp) bu yaz sezonunda Şile'de gerçekleşiyor. Geniş bir bahçenin içerisinde , konforlu bir evde; Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarına yayılan sekiz kamp yapılması planlanıyor.

21 senedir her yaz yapılıyor OyaKamp. Bunca senedir bir oya gibi işleniyor onca emek, anı, tecrübe... Kamplar, farklı olanla yollarımızın kesişmesi için bir fırsat sunuyor bize. Hayatın belki de çok küçük bir parçasını farklı bir şekilde paylaşma imkanı veriyor.

Otistikler Derneği, önümüzdeki aylarda hızlı bir tempoda gerçekleşecek olan kamp sürecinde, çeşitli etkinliklerde ağırlamak üzere konuklarını bekliyor olacak!

OyaKamp, bir tatil ortamında gerçekleşiyor. Bu tatilde kampçıların gelişimlerini destekleyecek faaliyetler yürütülüyor.

Günlük ve pratik yaşam deneyimi üzerine şekillenen programda; spor ve harekete dayalı çalışmalar, geziler, sanat atölyeleri yer alıyor. Tüm bunlar deniz güneş tatili eşliğinde gerçekleşiyor. Yanısıra alış-veriş ve temizlik yapmak gibi ev işleri, öz bakım becerilerinin gelişimine katkı sunacak bir ilişki dinamiği de yaratılıyor.

Kampa katılanlar güvenli bir ortamda hem öğreniyor, hem de keyifli ve kaliteli zaman geçiriyorlar. Sosyalleşme ve bağımsızlaşma yolunda adımlar atıyorlar.

Tabii tüm bu faaliyetleri faydalı ve görünür hale getiren unsur; deneyimli uzman kadromuz ve gönüllü çalışmacılarımızın titiz ve özenli tutumları, yoğun çalışma arzu ve hevesleri oluyor. Sağlıklı gelişim için kampçıyla kurulan "sahici ilişki" deneyimi kamptaki en değerli araç oluyor.

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİ MERAK EDİYOR!

27 Mayıs tarihinde İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde öğrencilerle bir araya gelen üyelerimiz "Sağlık Sektöründe Farklı Gelişenlerle Temaslar" başlıklı seminerde zihinsel-ruhsal bozukluğu olan bireylerle nasıl ilişki kurulabileceğine dair bilgilendirme çalışması yaptılar. Sahada karşılaşılabilecek durumlar ile ilgili canlandırmalarla pratik ve kolaylaştırıcı bilgiler verilen seminerde uzman psikologlarımız öğrencilerin sorularını yanıtladılar.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu akademik kadrosunda görev yapan Uzman Psikolog Itır Kaşıkçı'nın girişimiyle gerçekleştirilen seminerde, sağlık profesyoneli adayları doyurucu bir farkındalık/öğrenme süreci geçirdiler. Derneğimizin eski gönüllü çalışmacılarından olan Kaşıkçı; seminerin öğrencilere çok fayda sağlayacağını, bu konudaki bilgi eksikliğine karşı vizyon genişletici bir etki yarattığını belirtti. Üniversite eğitimi sırasında gençlerde farklı gelişen bireylere dair daha derinlemesine bir farkındalığın yaratılmasının acil bir ihtiyaç olduğunu vurgulayarak Otistikler Derneği'nin bu alandaki birikimini paylaştığı için teşekkür ettiğini ifade etti.

5-6 Mayıs tarihlerinde gerçekleşen İstanbul Üniversitesi Psikoloji Günleri'ne katıldık ve gönüllü adaylarına ulaştık. Standımızı ziyaret eden birçok genç derneğimiz hakkında bilgi aldı. Etkinliklerimize nasıl katılabileceklerini ve projelelerimize nasıl destek olunabileceği en çok merak edilen noktalar oldu. Yaz aylarında gerçekleşen kamp programlarımız hakkında bilgi alan bazı gençler masamızdaki hediyeliklerden de satın alarak derneğimize katkıda bulundular.

OTİZMİN RUHUNDAN ÜRETİME YANSIMALAR

Edirne Otizm Derneği'nin Edirne Kalkınma Ajansı desteğiyle yürüttüğü 'Otizmin Ruhundan Üretime Yansımalar adlı projesi kapsamında Otistikler Derneği olarak "Farklı Olanla Birlikte Yaşam" başlıklı bir eğitim gerçekleştirildi.

Trakya Üniversitesi Balkan Yerleşkesi Armağan Dönertaş Engelli Çocuklar Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nin ev sahipliğini üstlendiği eğitimde farklı gelişen çocuğa sahip olmanın anne baba üzerindeki etkisi, olası zorluklar ve çözüm yolları ele alındı. Bu kapsamda ailelerin psiko-sosyal anlamda desteklenmesine yönelik olarak farklı gelişim konusunda bilgilendirici seminer ile aile bireylerinin kendi üretkenliklerini ve yaratıcılıklarını harekete geçirme ve 'birlikte yaşam' konusunda destekleme adına farklı çalışmalar gerçekleştirildi.

Farklı gelişen bireylerin sanat unsurlarının kullanımıyla ele alındığı çalışmaların gerçekleştirildiği projede dernek üyesi uzman psikologlarımız projeye katılımcılarının ebeveynleriyle çalıştılar. 3 oturum olarak gerçekleştirilen ve grup terapisi tekniklerinin kullanıldığı çalışmalarda ailelerin yaşadıkları yoğun güçlükler bir kez daha görüldü.

Türkiye'de zihinsel-psikiyatrik hastalığı olan bireyler ve yakınları için acil olarak yapılması gereken çalışmalar var. Otistikler Derneği kendi bünyesindeki ebeveyn-aile çalışmalarına büyük bir önem veriyor. Dernek yönetimi bu projede de olduğu gibi aile destek çalışmaları konusunda deneyimlerini paylaşmaktan kıvanç duyuyor. Ancak bu tür çalışmalar sayesinde farklı gelişen çocuklarda ilerlemeler sağlanabileceğini düşünen Otistikler Derneği uzman ekibi bu tür çalışmaların tüm ülkede kurumlarca yaygın olarak yürütülmesi gerektiğini savunuyor.

HAREKET EĞLENCELİDİR, ÇÜNKÜ ÖZGÜRLEŞTİRİR!

Alternatif Gelişim Projesi'nde fiziksel sağlık ve gelişimi de çok önemsiyoruz. Katılımcılar geçtiğimiz günlerde uzmanlarımız eşliğinde Saint Michel Lisesi öğrencileriyle birlikte çalıştılar.

Grup halinde yapılan düzenli spor etkinlikleri sosyalleşmeyi uyarırken öte yandan beden bütünlüğünü sağlayan bir işlev de görüyor. Birlikte ve eşlikli gerçekleşen hareket, disipline ediyor. Topla oynanan oyunlar bilişsel gelişimi desteklerken, beden koordinasyonunu da geliştiriyor. Modeli göstererek öğretim sağlanıyor. Grup çalışması ise kaynaşma sağlıyor. Bu çalışma aynı zamanda lise öğrencisi gençlere farklı olanla birlikte yaşam üzerine bir deneyim ve düşünme fırsatı veriyor.